

Grădinița cu Program Prolungit Ostroveni 1, Râmnicu Vâlcea

EDCEWeek26

EDUCAȚIE DIGITALĂ ȘI
CETĂȚENIE EUROPEANĂ ÎN
GRĂDINIȚĂ

GHID PRACTIC PENTRU COPII, CADRE DIDACTICE,
PĂRINȚI ȘI PERSONALUL GRĂDINIȚEI

Vineri, 18 septembrie
2026, 13:00–15:30

Grădinița cu Program Prolungit
Ostroveni 1

Director:
Albinaru Corina

Coordonator:
Echipa eSafety

GHID DCE

DE CE AVEM NEVOIE DE ACEST GHID?

Tehnologia este ceva firesc în viața copiilor. Tabla interactivă, fotografiile de la activități, videoclipurile educative și grupurile de comunicare ne ajută mult. Cu ele odată cu ele, apar și situații la care trebuie să fim atenți.

Uneori este suficientă o fotografie trimisă în grabă. Alteori, un copil vede pe ecran ceva nepotrivit și nu știe cui să spună. Un mesaj trimis seara târziu poate deveni o discuție lungă, iar o fotografie făcută „doar pentru amintire” poate ajunge, fără să ne dăm seama, pe internet.

Ghidul de față pornește de la situații concrete întâlnite în comunitatea preșcolară și propune reguli simple, ușor de aplicat.

Nu urmărim să scoatem tehnologia din grădiniță. Nici să transformăm fiecare tabletă într-un obiect suspect. Vrem doar să știm când, cum și de ce o folosim.

Principiile noastre

- Copilul este protejat înainte de orice imagine sau postare;
- Tehnologia este folosită cu un scop educațional clar;
- Fotografiile și videoclipurile sunt realizate responsabil;
- Datele personale nu se discută în spații publice;
- Părinții și cadrele didactice comunică respectuos și în limite clare;
- Copilul știe că poate cere ajutor atunci când ceva îl sperie sau îl deranjează online.

CUM A FOST CONSTRUIT GHIDUL?

Ghidul a fost construit prin tehnica **P-C-S-R: Problemă – Cauză – Soluție – Regulă**.

Metoda este simplă. Plecăm de la ce se întâmplă realmente, nu de la situații imaginare.

P – Problemă: Ce se întâmplă?

C – Cauză: De ce se întâmplă?

S – Soluție: Ce putem face concret?

R – Regulă: Cum transformăm soluția într-o regulă clară pentru comunitate?

Exemplu: copiii se agită când așteaptă la tabla interactivă. Cauza poate fi lipsa unui sistem vizual care să arate cine urmează. Soluția este introducerea unor jetoane cu numele copiilor. Regula devine: „Atingem tabla doar când ne vine rândul.”

Așa au fost analizate cele șase teme de lucru ale meselor rotunde:

1. Tabla interactivă – cum o folosim sigur?
2. Fotografiile copiilor – acord și distribuire.
3. Timpul de ecran acasă – reguli de familie.
4. Comunicarea digitală grădiniță–familie.
5. Copilul cere ajutor – când și cum?
6. Conținut digital potrivit vârstei.

TABLA INTERATIVĂ: CUM O FOLOSIM SIGUR?

Tabla interactivă este atractivă. Copiii vor să atingă, să aleagă, să descopere. Tocmai de aceea apar ușor agitația, graba și certurile pentru primul loc.

Cele mai întâlnite probleme sunt așteptarea dificilă a rândului, apariția unor reclame sau ferestre nepotrivite și folosirea ecranului prea mult timp.

Ce fac adulții?

1. Profesorul păstrează controlul asupra dispozitivului.
2. Materialele sunt verificate înainte de activitate.
3. Resursele sunt descărcate și folosite offline.
4. Pentru grupa mică, timpul de ecran este limitat la aproximativ 10 minute, iar pentru grupa mare la aproximativ 20 de minute, în funcție de activitate și de particularitățile copiilor.
5. Se evită navigarea liberă pe internet în fața copiilor.
6. Se folosesc filtre de siguranță și soluții de blocare a reclamelor, acolo unde sunt disponibile.
7. Activitatea digitală este urmată de mișcare, joc, conversație sau lucru practic.

Ce le spunem copiilor?

Stăm frumos și privim cu atenție.

Atingem tabla blând, ca pe o floare, doar când suntem chemați.

Când tabla se odihnește, ne jucăm cu toții altceva.

Așa DA

Povești interactive, jocuri de sortare, potrivire, puzzle-uri simple, audiții muzicale și activități scurte de mișcare.

Așa NU

Jocuri foarte rapide și competitive, zgomote agresive, navigare liberă și folosirea tablei doar ca televizor.

Soluția prioritară: un folder fix cu resurse verificate și, pe cât posibil, offline.

Regula de aur:

Ecranul tablei se aprinde când adultul este pregătit, iar copiii interacționează pe rând, blând și cu un scop educațional clar.

FOTOGRAFIILE COPIILOR: ACORD, ETICĂ ȘI DISTRIBUIRE SECURIZATĂ

Fotografia de la o activitate pare un lucru simplu. Totuși, în spatele unei singure imagini pot apărea mai multe întrebări: cine apare în cadru? Unde ajunge fotografia? Cine o poate salva? A fost obținut acordul necesar?

5.1. Probleme identificate

În analiza realizată la nivelul celor 15 grupe au fost observate trei zone de risc:

1. Fotografiile de grup.

Într-o activitate cu mulți copii este ușor ca în fundal să apară un copil pentru care nu există acord.

2. Redistribuirea fotografiilor.

O imagine transmisă într-un circuit închis poate fi salvată și transmisă mai departe de un părinte. Din acel moment, instituția nu mai controlează publicul care o vede.

3. Fotografierea în momente nepotrivite.

Copiii nu sunt fotografiați la toaletă, în timpul somnului, în situații de igienă personală sau atunci când plâng și trec printr-un moment de vulnerabilitate.

5.2. Regula generală privind fotografierea în spațiul grădiniței

Părinții, aparținătorii și vizitatorii nu realizează fotografii sau înregistrări video în sălile de grupă, pe holuri ori în curtea grădiniței fără autorizarea instituției.

Scopul este simplu: protejăm toți copiii, nu doar copilul pe care adultul dorește să îl fotografieze.

Fotografiile realizate în scop educațional sunt făcute de personalul autorizat, cu dispozitivele instituției, conform procedurilor interne.

5.3. Reguli pentru cadrele didactice

- Se folosesc dispozitive autorizate de instituție.
- Înaintea transmiterii unei fotografii se verifică acordurile existente.
- Nu se realizează portrete ale copiilor pentru care nu există acordul necesar.
- Se evită fotografierea în situații vulnerabile.
- Se preferă cadrele care surprind activitatea: mâini care desenează, construcții, lucrări, materiale și produse finale.
- Nu se transmit zilnic volume mari de fotografii fără o valoare educațională clară.
- Imaginile nu sunt utilizate în scop personal sau comercial.

5.4. Personalul medical

În cabinetul medical și în timpul actului medical nu se realizează fotografii sau filmări în scopuri de comunicare pe grupurile comunității.

Datele și situațiile medicale sunt tratate confidențial și nu sunt discutate în grupuri comune de mesagerie.

5.5. Personalul nedidactic și administrativ

Personalul nu fotografiază copiii cu dispozitive personale și nu permite fotografierea lor de către persoane din exterior în situații care le pot afecta demnitatea sau intimitatea.

5.6. Părinții

Materialele primite în cadrul circuitului intern sunt destinate informării familiale. Părinții nu redistribuie imagini în care apar alți copii către rețele sociale, grupuri publice sau alte persoane, dacă nu există baza legală și acordurile necesare.

SEMNALIZAREA RAPIDĂ ȘI REGULILE COPIILOR

Pentru a reduce greșelile care pot apărea într-o activitate aglomerată, grupa poate utiliza o **semnalizare discretă** pentru copiii ale căror opțiuni privind imaginea necesită atenție suplimentară.

Semnalizarea trebuie să fie cunoscută și utilizată doar de personalul autorizat. Nu trebuie să devină un motiv pentru care copilul să fie etichetat, întrebat sau pus într-o situație neplăcută.

Înainte de realizarea unei fotografii de grup, cadrul didactic verifică rapid componența cadrului și repoziționează copiii, dacă este necesar.

Uneori, cea mai bună fotografie este cea pe care o refacem. Durează câteva secunde.

Reguli simple pentru preșcolari

Copiii nu au nevoie de articole de lege. Au nevoie de propoziții pe care să le poată înțelege.

1. Zâmbim la poză doar dacă ne face plăcere.
2. Aparatul fotografiază cum muncim, creăm și ne jucăm frumos.
3. Respectăm lucrările colegilor când le fotografiem.

Regula de aur:

Protejăm demnitatea copilului prin imagini: fotografiem procesul de învățare și lucrările realizate, nu doar fețele preșcolarilor.

TIMPUL DE ECRAN ACASĂ

Acasă, problema nu este doar „cât timp?”. Contează și ce vede copilul, când vede și ce face după ce ecranul se închide.

O oprire bruscă, fără avertizare, poate duce la plâns, protest sau negocierea interminabilă a celor „încă două minute”. Știm cu toții cum pot arăta acele două minute.

Reguli pentru familie

- Timpul de utilizare se stabilește înainte de pornirea dispozitivului.
- Se poate folosi o clepsidră sau o alarmă vizuală.
- Copilul este anunțat înainte de final: „Mai avem 5 minute”, apoi „Mai avem 1 minut”.
- Ecranele nu sunt folosite în timpul meselor.
- Se evită folosirea ecranelor în dormitor.
- Adultul oferă propriul exemplu: telefonul nu trebuie să fie permanent aprins în timpul momentelor de familie.
- După ecran urmează o activitate pregătită dinainte: construcție, desen, joc de mișcare, citit sau joacă liberă.

Ce evităm?

Nu lăsăm algoritmul să aleagă la nesfârșit următorul videoclip.

Nu folosim ecranul ca soluție automată pentru orice criză.

Nu transformăm fiecare oprire a tabletei într-o pedeapsă.

Soluția prioritară: Calendarul Vizual al Rutinei.

Regula de aur:

Ecranele nu înlocuiesc interacțiunea: stabilim limite clare înainte de pornire, iar mesele și somnul rămân momente fără tehnologie.

COMUNICAREA DIGITALĂ GRĂDINIȚĂ–FAMILIE

Un grup de părinți poate fi foarte util. Poate fi și foarte gălăgios. Mai ales când 30 de persoane simt, în același timp, nevoia să scrie „Mulțumesc!” sau „Am citit!”.

De aceea, comunicarea are nevoie de reguli.

Grupul comun este destinat:

- anunțurilor administrative;
- informațiilor generale despre activități;
- programelor și schimbărilor importante;
- recomandărilor educaționale;
- mesajelor care privesc întreaga comunitate.

Grupul comun NU este destinat:

problemelor medicale individuale;

- discuțiilor despre comportamentul unui copil;
- criticilor personale;
- conflictelor între părinți;
- datelor personale;
- mesajelor politice, religioase sau comerciale care nu au legătură cu activitatea grădiniței.

Intervalul de comunicare

Mesajele se transmit în intervalul stabilit de instituție, de exemplu 08:00–18:00, cu excepția situațiilor urgente care țin efectiv de siguranța copiilor.

Problemele individuale se discută direct și în privat cu cadrul didactic.

Soluția prioritară: grupul oficial poate fi configurat pentru comunicare administrativă, inclusiv prin utilizarea opțiunii „doar administratorii pot trimite mesaje”, atunci când acest lucru este potrivit.

Regula de aur:

Grupul comun este pentru informații generale. Situațiile speciale se discută în privat.

COPILUL CERE AJUTOR

Uneori copilul vede ceva nepotrivit. Poate apărea o imagine, un videoclip sau un mesaj care îl sperie. Prima reacție a adultului contează mult.

Dacă îl certăm, copilul poate învăța un lucru greșit: data viitoare să ascundă.

Ce face adultul?

Îl ascultă.

Îl liniștește.

Nu îl face vinovat.

Poate spune: „**Ai făcut bine că mi-ai spus.**”

Dacă situația este una de siguranță, adultul verifică dispozitivul, blochează conținutul sau contul problematic, păstrează informațiile necesare pentru clarificarea situației și urmează procedurile instituției. Dispozitivul nu este confiscat automat ca pedeapsă pentru faptul că un copil a cerut ajutor.

Regula celor trei pași pentru copil

1. MĂ OPRESC.

Dacă văd ceva urât sau care mă sperie, mă opresc.

2. NU APĂS.

Nu dau click și nu încerc să rezolv singur ceea ce nu înțeleg.

3. CHEM UN ADULT DE ÎNCREDERE.

Spun imediat unui adult pe care îl cunosc și în care am încredere.

Această regulă se poate exersa prin jocuri de rol.

-Ce facem dacă apare un monstru pe ecran?

Copiii răspund și exersează. Fără panică. Fără morală lungă.

Regula de aur:

Mă opresc, nu apăs, chem un adult.

CONȚINUT DIGITAL POTRIVIT VÂRSTEI

Nu orice conținut destinat copiilor este potrivit pentru orice copil.

Un videoclip foarte rapid, plin de culori, zgomote și schimbări de cadre poate fi distractiv, dar nu înseamnă automat că este și potrivit pentru activitatea educațională.

Adultul verifică înainte

- dacă materialul este potrivit vârstei;
- dacă limbajul este adecvat;
- dacă apar reclame;
- dacă există redare automată;
- dacă videoclipul trimite către alte materiale;
- dacă jocul solicită cumpărături sau date personale;
- dacă ritmul și durata sunt potrivite pentru copii.

Recomandăm

- povești animate cu ritm liniștit;
- puzzle-uri și jocuri de potrivire;
- activități muzicale;
- materiale despre natură și animale;
- ghicitori vizuale;
- aplicații de desen;
- povești audio;
- activități digitale urmate de lucru practic.

Evităm

- clipurile de tip „unboxing”;
- conținutul construit în jurul influencerilor;
- jocurile foarte competitive;
- aplicațiile pline de reclame;
- videoclipurile care pornesc automat unul după altul;
- conținutul ales doar pentru că „îl ține cuminte”.

Soluția prioritară: realizarea unei liste interne cu aplicații și resurse verificate, care poate fi recomandată părinților.

Regula de aur:

Alegem conținutul pentru ceea ce îl ajută pe copil să învețe, nu doar pentru cât timp îl ține în fața ecranului.

PROTOCOL PENTRU ADULȚI

Când apare o problemă digitală, nu avem nevoie de zece pagini de teorie. Avem nevoie să știm ce facem.

Dacă apare o fotografie nepotrivită pe grup

1. Oprim distribuirea.
2. Ștergem fotografia, dacă platforma și procedura permit acest lucru.
3. Verificăm cine apare în imagine.
4. Refacem fotografia sau alegem un alt cadru.
5. Dacă situația constituie o posibilă încălcare a protecției datelor, informăm persoana responsabilă din instituție și urmăm procedura internă aplicabilă.

Dacă un părinte redistribuie o fotografie

Situația este discutată direct și privat.

Se solicită oprirea distribuirii și ștergerea materialului, atunci când este cazul.

Se consemnează incidentul conform procedurii instituției și se analizează dacă este necesară notificarea persoanei responsabile cu protecția datelor sau aplicarea altor măsuri.

Nu transformăm grupul de părinți într-o sală de judecată.

Dacă un copil spune că a văzut ceva nepotrivit

Îl ascultăm.

Îl credem suficient cât să verificăm situația.

Nu îl certăm.

Nu îl rușinăm.

Aplicăm regula: **Mă opresc – Nu apăs – Chem un adult.**

RESPONSABILITĂȚI ÎN COMUNITATE

Siguranța digitală nu este doar treaba educatoarei.

Cadrul didactic

Planifică activitățile digitale, verifică materialele, gestionează fotografierea și comunică regulile părinților.

Personalul medical

Protejează confidențialitatea informațiilor medicale și nu transmite imagini sau date medicale în grupuri comune.

Personalul nedidactic

Respectă regulile privind fotografierea și semnalează situațiile în care observă un risc pentru copii.

Secretariatul și personalul administrativ

Gestionează documentele și materialele instituției înțelesul lor, să recunoască situațiile neplăcute și să ceară cearionale cu respectarea regulilor de acces și stocare.

Părinții

Respectă circuitul materialelor primite, nu redistribuie fotografii cu alți copii și discută problemele individuale în privat.

Copiii

Învăță, pe înțelesul lor, să recunoască situațiile neplăcute și să ceară ajutor.

Fiecare are o parte de făcut. Asta e tot.

ACORDUL PĂRINTELUI ȘI PROTECȚIA IMAGINII

Pentru utilizarea imaginilor copiilor, instituția trebuie să stabilească în mod clar scopul, temeiul juridic imaginilor trebuie să fie clare și, acolo unde prelucrarea se bazează pe consimțământ, acordul trebuie să fie exprimat în mod liber, specific, informat și neechivocarea unor imagini pe canalele publice oficiale ale instituției, în condițiile stabilite în documentul de inform aplicabil, perioada și modul de utilizare a materialelor.

Opțiunile privind utilizarea imaginilor trebuie să fie clare și, acolo unde prelucrarea se bazează pe consimțământ, acordul trebuie să fie exprimat în mod liber, specific, informat și neechivoc.

Părintele poate avea opțiuni distincte pentru:

Circuit intern: transmiterea unor imagini printr-un canal închis destinat comunicării cu familia.

Circuit extern: utilizarea unor imagini pe canalele publice oficiale ale instituției, în condițiile stabilite în documentul de informare și acord.

Refuzul unei opțiuni nu trebuie transformat într-o situație care îl face pe copil să se simtă diferit sau exclus. Instituția va evita folosirea numelui complet al copilului lângă fotografia sa în spațiul public, atunci când acest lucru nu este necesar.

CHECKLIST PENTRU CADRELE DIDACTICE

Înainte de a apăsa butonul camerei:

- ☐ Am un scop educațional clar?
- ☐ Folosesc dispozitivul autorizat?
- ☐ Am verificat situația acordurilor?
- ☐ În fotografie apar doar copiii pe care îi pot include în acel circuit?
- ☐ Nu există informații personale vizibile în fundal?
- ☐ Fotografia respectă demnitatea copilului?
- ☐ Imaginea este necesară sau este doar „încă o poză”?
- ☐ Știu unde va fi stocată?
- ☐ Știu cine va avea acces la ea?

Înainte de a trimite:

Mă opresc. Mă uit. Abia apoi trimit.

Checklist pentru părinți

- ☐ Grupul este destinat informării, nu redistribuirii.
- ☐ Nu salvez și nu public fotografii cu alți copii fără baza legală și acordurile necesare.
- ☐ Nu discut situații medicale sau personale pe grup.
- ☐ Nu fotografiez alți copii în incinta grădiniței fără autorizare.
- ☐ Dacă am o problemă, discut direct cu cadrul didactic.

SIGURANȚA ÎNCEPE CU GESTURILE MICI

O fotografie făcută cu grijă.

Un mesaj trimis la ora potrivită.

Un copil ascultat atunci când spune, M-am speriat.

Un ecran oprit la timp.

Lucrurile acestea par mici, Pentru un copil, nu sunt.

Regula noastră de bază:

PROTEJĂM COPILUL ÎNAINTEA IMAGINII.